

Podstawy psychologii śledczej i sądowej

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Nowoczesne Technologie w Kryminalistyce (kierunek wspólny - WIEiT, WH, WIMiC)		Cykl dydaktyczny 2026/2027	
Specjalność -		Kod przedmiotu INKTS.II10.08556.26	
Jednostka organizacyjna Wydział Informatyki, Elektroniki i Telekomunikacji		Języki wykładowe polski	
Poziom kształcenia Studia inżynierskie I stopnia		Obligatoryjność Obowiązkowy	
Forma studiów Stacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe	
Profil studiów Ogólnoakademicki		Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Tak	
Koordinator przedmiotu	Karolina Dukała		
Prowadzący zajęcia	Karolina Dukała		
Okres Semestr 5	Forma zaliczenia Egzamin	Liczba punktów ECTS 6	
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 30 Ćwiczenia projektowe: 30		

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem zajęć jest zapoznanie studentów z podstawami psychologii śledczej i sądowej. Studentom zostanie przekazana wiedza głównie z zakresu psychologii zeznań świadków i wyjaśnień podejrzanych, ze szczególnym uwzględnieniem metod przesłuchiwania i wykrywania kłamstwa.
----	--

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			
W1	Zna i rozumie metody, narzędzia oraz techniki poprawnego prowadzenia przesłuchania oraz oceniania szczerości zeznań. Zna podstawowe zjawiska psychologiczne związane z psychologią poznawczą i umie je nazwać. Zna również podstawowe zjawiska z dziedziny psychologii społecznej.	NKT1A_W09	Kolokwium, Projekt, Egzamin
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	Potrafi ocenić ważność i skutki działania programów informatycznych używanych przez organy prowadzące postępowanie przygotowawcze, w tym ich wpływ na rezultat postępowania oraz dokonać oceny szczerości zeznań i wyjaśnień.	NKT1A_U10	Aktywność na zajęciach, Udział w dyskusji, Kolokwium, Projekt, Egzamin
Kompetencji społecznych - Student jest gotów do:			
K1	Ma świadomość znaczenia wiedzy psychologicznej, prawnej i informatycznej w procesie opisu oraz wyjaśniania procesów i zjawisk związanych z prowadzeniem postępowania przygotowawczego, w szczególności takich czynności na jego etapie jak przesłuchania czy ocenianie szczerości zeznań.	NKT1A_K04	Aktywność na zajęciach, Kolokwium, Egzamin
K2	Potrafi wykorzystać podstawy wiedzy psychologicznej i prawnej w zakresie opisu procesów poznawczych i motywacyjnych świadka i podejrzanego podczas przesłuchania.	NKT1A_K01, NKT1A_K02	Aktywność na zajęciach, Kolokwium, Egzamin

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla modułu zajęć

Celem modułu jest dostarczenie wiedzy teoretycznej dotyczącej psychologii śledczej oraz sądowej. Uczestnicy modułu zapoznają się z podstawowymi różnicami pomiędzy psychologicznym a prawnym ujęciem zagadnienia. Będą mieli możliwość poznania najnowszych metod wykrywania kłamstwa, oceniania szczerości zeznań oraz metodami przesłuchiwanie.

Nakład pracy studenta

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane aktywności
Wykład	30
Ćwiczenia projektowe	30
Przygotowanie do zajęć	30
Samodzielne studiowanie tematyki zajęć	30
Egzamin lub kolokwium zaliczeniowe	2
Dodatkowe godziny kontaktowe	5

Przygotowanie projektu, prezentacji, pracy pisemnej, sprawozdania	20
Inne	20
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 167
Liczba godzin kontaktowych	Liczba godzin 60

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu	Formy prowadzenia zajęć
1.	Tematy ćwiczeń pokrywają się z tematami wykładów i polegają na aplikowaniu w praktyce wiedzy zaprezentowanej na wykładach.	W1, U1, K1, K2	Ćwiczenia projektowe
2.	Prawne i psychologiczne zagadnienia czynności procesowych z udziałem świadków i podejrzanych (4h): Uczestnicy zapoznają się z podstawowymi czynnościami procesowymi: przesłuchanie, okazanie, konfrontacja, opinia biegłego, elementy psychologii śledczej: analiza kryminalistyczna i wykorzystanie aranżacji przestrzeni.	W1, U1, K1, K2	Wykład
3.	Procesy poznawcze człowieka w kontekście formowania się zeznań i wyjaśnień (6h): Uczestnicy zapoznają się z podstawowymi procesami wpływającymi na tworzenie się zeznań, takimi jak spostrzeganie, uwaga, pamięć człowieka, zarówno z perspektywy poznawczej i neurobiologicznej. Poznają czynniki wpływające na trwałość i trafność relacji osób przesłuchiwanym o zdarzeniu (na etapie kodowania i przechowywania). Zapoznają się też z tematem sugestii, podatność na sugestię oraz jej determinantami poznawczymi i społecznymi.	W1, U1, K1, K2	Wykład
4.	Przesłuchanie dorosłych świadków i podejrzanych/oskarżonych (6h): Uczestnicy zapoznają się z takimi rodzajami przesłuchań jak przesłuchanie poznawcze, samodzielnie wykonywane przesłuchanie (SAI), metoda 9 kroków, metoda PEACE.	W1, U1, K1, K2	Wykład
5.	Przesłuchanie małoletnich świadków i podejrzanych/oskarżonych (6h): Uczestnicy zapoznają się z takimi rodzajami przesłuchań jak metoda NICHD oraz wykorzystanie dodatkowych pomocy w trakcie przesłuchiwania.	W1, U1, K1, K2	Wykład
6.	Opiniowanie psychologiczne (2h): Uczestnicy zapoznają się z zakresem opinii biegłego psychologa oraz wykonywanymi przez niego czynnościami. Będą mieli okazję zobaczyć narzędzia informatyczne usprawniające pracę biegłych.	W1, U1, K1, K2	Wykład

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu	Formy prowadzenia zajęć
7.	Ocena zeznań świadków i wyjaśnień podejrzanych; kryteria oceny prawnej i psychologicznej.(6h): Uczestnicy zapoznają się z podstawowymi metodami wykrywania kłamstwa: poligraf, termowizja, EEG, metody treściowe, analiza zachowania niewerbalnego i werbalnego, AVATAR.	W1, U1, K1, K2	Wykład

Informacje rozszerzone

Metody i techniki kształcenia :

Wykład, Nauczanie przez dociekanie (ang. Inquiry Based Learning), Metoda warsztatowa (ang. workshop), Elementy myślenia wizualnego np. mapa myśli (mind mapping), mapa koncepcyjna (concept mapping), postery i plakaty, notatki graficzne (sketchnoting), Studium przypadku (ang. case study), Ocenianie rówieśnicze (ang. peer assessment), Praca grupowa, Dyskusja, Mini wykład

Rodzaj zajęć	Metody zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
Wykład	Aktywność na zajęciach, Udział w dyskusji, Kolokwium, Projekt, Egzamin	Egzamin
Ćwiczenia projektowe	Aktywność na zajęciach, Udział w dyskusji, Kolokwium, Projekt, Egzamin	Aktywność na zajęciach (mierzona punktowo, poprzez udział w zadaniach wykonywanych w trakcie ćwiczeń).

Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu

Zaliczenie z ćwiczeń polega na zdobyciu minimalnej wymaganej liczby punktów z zadań wykonywanych na ćwiczeniach. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest zaliczenie ćwiczeń.

Sposób obliczania oceny końcowej

Ocena końcowa z egzaminu waży w 70% na ocenie końcowej z modułu, ocena z ćwiczeń waży w 30%.

Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach

Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach będzie w formie ustnej, w terminie do uzgodnienia z prowadzącym.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Brak.

Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa

Wykład: Studenci uczestniczą w zajęciach poznając kolejne treści nauczania zgodnie z sylabusem przedmiotu. Studenci winni na bieżąco zadawać pytania i wyjaśniać wątpliwości. Rejestracja audiowizualna wykładu wymaga zgody prowadzącego. Ćwiczenia projektowe: Udział w ćwiczeniach jest obowiązkowy. Dopuszczalne na ćwiczeniach 4h nieobecności, pozostałe wymagają odrobienia. W przypadku więcej niż 60% nieobecności, nie ma możliwości zaliczenia kursu.

Literatura

Obowiązkowa

1. Rode D., Dukąła K., Kabzińska J., Zalewska-Łunkiewicz, K. (2020). *Kliniczna psychologia sądowa*. Warszawa: PWN (rozdział 5).
2. Memon A., Bull R., Vrij A. (2003). *Prawo i psychologia*. Gdańsk: GWP.
3. Polczyk R. (2007). *Mechanizmy efektu dezinformacji w kontekście zeznań świadka naocznego*. Kraków: WUJ.
4. Gierowski, J.K., Jaśkiewicz-Obydzińska, T, Najda, J. (2010). *Psychologia w postępowaniu karnym*. Wydanie drugie. Warszawa: Wydawnictwo LexisNexis.
5. Gruza E. (2012). *Psychologia sądowa dla prawników*. Warszawa. Walters Kluwer
6. Protokół przesłuchania dochodzeniowego wg NICH, opracowany we współpracy z Ministerstwem Sprawiedliwości. do pobrania ze strony Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę.
7. Vrij A., (2009), *Wykrywanie kłamstw i oszukiwania*, Kraków: Wydawnictwo UJ.

Badania i publikacje

Publikacje

1. Dukąła, K., Sporer, S. L. Polczyk, R. (2018). Detecting deception: does the cognitive interview impair discrimination with CBCA criteria in elderly witnesses?, *Psychology, Crime & Law*, doi: 10.1080/1068316X.2018.1511789
2. Cantarero, K., Parzuchowski, M., Dukąła, K. (2017). White lies in hand: Are other-oriented lies modified by hand gestures? Possibly not. *Frontiers in Psychology*. Doi: doi.org/10.3389/fpsyg.2017.00814
3. Szpitalak, M., Polak, M., Polczyk, R., Dukąła, K. (2016). The influence of social, para-social, and nonsocial misleading post-event sources on memory performance, *European Journal of Social Psychology*, 46, 185-197.
4. Polak, M., Dukąła, K., Szpitalak, M., Polczyk, R., (2016) Toward a Non-memory Misinformation Effect: Accessing the Original Source Does Not Prevent Yielding to Misinformation. *Current Psychology*, 35, 1-12.
5. Dukąła, K. Polczyk, R. (2014). Value of content - based deception detection methods. *European Polygraph*, 8, 5 - 23.
6. Dukąła, K., Polczyk, R. (2014) Age and interviewer behaviour as a predictor of interrogation suggestibility. *Journal of Gerontology: Series B*, 69, 348-355.
7. Szpitalak, M., Dukąła, K. & Polczyk, R. (2013). Reinforced self - affirmation and reinforced failure reduce susceptibility to misinformation. *Annals of Psychology*, 2, 235-248.
8. Polczyk, R., Szpitalak, M., Polak, M., Dukąła, K., & Pawlik, R. (2012). Misinformation effect as a threat for eyewitness testimonies. *Problems of Forensic Sciences*, 91, 216 - 226.
9. Dukąła, K., Polczyk, R. Noszczyk, A., Damijan, A. (2012) The quality and subjective confidence of witness testimony: a comparison of the enhanced cognitive interview and the structured interview. *Problems of Forensic Sciences*, 90, 154 - 163.
10. Dukąła, K. (2014). Przesłuchanie poznawcze oraz Samodzielnie Wykonywane Przesłuchanie (Self-Administred Interview) jako metoda wspomaganie procesu przypominania informacji u świadka. [w:] M Szpitalak, K. Kasperek (red.). *Psychologia sądowa - wybrane zagadnienia*. Kraków: WUJ.
11. Dukąła, K. & Fryda, M. (2014). Psychologiczne i prawne aspekty przesłuchania z wykorzystaniem wideokonferencji. [w:] M. Wysocka - Pleczyk, K. Tucholska (red.). *Człowiek Zalogowany 3. Różnorodność sieciowe*.
12. Rode D., Dukąła K., Kabzińska J., Zalewska-Łunkiewicz, K. (2020). *Kliniczna psychologia sądowa*. Warszawa: PWN

Kierunkowe efekty uczenia się

Kod	Treść
NKT1A_K01	Rozumie potrzebę i zna możliwości ciągłego doształcania się i podnoszenia kompetencji zawodowych, osobistych i społecznych;
NKT1A_K02	Ma świadomość roli społecznej oraz zawodowej absolwenta uczelni technicznej i ważności zachowania w sposób profesjonalny, przestrzegania zasad etyki zawodowej i dbałości o dorobek i tradycje zawodu oraz poszanowania różnorodności kultur. Ma także świadomość ważności i rozumie pozatechniczne aspekty i skutki działalności inżyniera, w tym jej wpływ na środowisko, i związaną z tym odpowiedzialność za podejmowane decyzje;
NKT1A_K04	Ma świadomość znaczenia wiedzy interdyscyplinarnej w procesie opisu oraz wyjaśniania różnych procesów i zjawisk społecznych
NKT1A_U10	Potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę teoretyczną i specjalistyczną do interpretowania wybranych zjawisk społecznych w obszarze obowiązującego prawa i w zakresie szeroko rozumianego bezpieczeństwa oraz formułować własne opinie.
NKT1A_W09	Zna i rozumie metody, narzędzia oraz techniki pozyskiwania informacji i danych pozwalających opisywać procesy i zjawiska społeczne